

Ulrika Kvartoft Kruså
miljöutredare
Telefon 08-508 28 935
ulrika.kvartoft.krusa@stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden

REMISS OM ANLÄGGANDE AV TRE KONSTRÄSFOTBOLLSPLANER SAMT BYGGNATION AV EN NY PERSONALBYGGNAD M.M. PÅ HJORTHAGENS IDROTTSPLATS. INRIKTNINGSBESLUT

Remiss från kommunstyrelsen Dnr: 328-1707/2010

Förslag till beslut

- 1 Tillstyrka inriktningsbeslutet med beaktande av de miljö- och hälsofrågor som lyfts fram i detta utlåtande.

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Idrottsförvaltningen har upprättat ett upprustnings- och moderniseringsprogram för Hjorthagens idrottsplats. Programmet föreslår att befintliga två naturgräsplaner och en grusplan ersätts med tre konstgräsplaner, en 11-manna, en 7-manna och en 5-manna plan. Idrottsförvaltningen föreslår också att en ny personalbyggnad uppförs och att befintlig omklädningsbyggnad upprustas och moderniseras. Idrottsnämnden beslutade 2010-06-08 enligt Idrottsförvaltningens förslag till beslut och inriktningsbeslutet har sedan skickats ut på remiss.

Miljöförvaltningen ställer sig positiv till att idrottsplatsen rustas upp och därmed lockar fler till idrott. Vid upprustningen måste dock ett antal miljö- och hälsofrågor beaktas.

Förvaltningen anser att man bör följa Kemikalieinspektionens rekommendation att inte använda granulat av återvunnet gummi. Detta bör också gälla det granulat som används vid påfyllnad i driftskedet. Om en uppvärmning av konstgräsytorna blir aktuell är det enligt förvaltningen av stor vikt att den blir så energieffektiv som möjligt och att en förnyelsebar energikälla väljs. En ökad användning av idrottsplatsen kan enligt förvaltningen medföra att närboende blir mer störda av ljus från strålkastare, ljud från idrottsutövare och publik samt ökad biltrafik till och från området. Det bör därför enligt förvaltningen ske en bullerberäkning på platsen samt en översyn av strålkastarnas placering så att ljuset i så liten omfattning som möjligt stör kringboende.

Bakgrund

Idrottsförvaltningen redovisar ett tjänsteutlåtande daterat 2010-05-24 angående anläggande av tre konstgräsplaner samt byggnation av ny personalbyggnad m.m. på Hjorthagens idrottsplats. Idrottsnämnden beslutade 2010-06-08 enligt förvaltningens förslag till beslut.

Idrottsförvaltningen har upprättat ett upprustnings- och moderniseringsprogram för Hjorthagens idrottsplats. Programmet föreslår att befintliga två naturgräsplaner och en grusplan ersätts med tre konstgräsplaner, en 11-manna, en 7-manna och en 5-manna plan. Idrottsförvaltningen föreslår också att en ny personalbyggnad uppförs och att befintlig omklädningsbyggnad upprustas och moderniseras. Upprustningen ryms inom befintlig detaljplan. Upprustningen kan endast genomföras om kommunfullmäktige tillskjuter extra investeringsmedel för 2011-2013 med 45 mnkr utöver den ram för kommande år som anges i budget 2010.

I ärendet har handikapprådet vid Fastighetsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden uttalat sig. De anser att anläggandet av tre konstgräsplaner är en trevlig investering och att handikapprådet för Idrottsförvaltningen också bör få ta del av projektet. De anser också att det bör finnas tillgänglig hiss samt toaletter som är tillgängliga för alla.

Förvaltningens synpunkter

Hjorthagens idrottsplats ligger inom stadsdelen Hjorthagen där det pågår omfattande exploatering av nya bostadsområden i den så kallade Norra Djurgårdsstaden. Då Norra Djurgårdsstaden är ett av stadens miljöprofilsområden är det av stor vikt att all exploatering inom området har hög miljöprofil.

Förvaltningen ställer sig positiv till att idrottsplatsen rustas upp och därmed lockar fler till idrott. Miljö- och hälsofrågorna nedan måste dock beaktas vid upprustningen.

Konstgräsplaner har många fördelar jämfört med konventionella gräsplaner. En av fördelarna ur både miljö- och ekonomisynpunkt är att konstgräs är mindre

underhållskrävande. De kräver till exempel varken vattning, gödsling eller användning av bekämpningsmedel.

Det finns flera olika typer av konstgräs men principen är oftast densamma. Det är plastgrässtrån av polyeten, polypropylen eller nylon som är fästa i en plastväv. Mellan grässtråna fyller man i sand och gummigranulat. Sanden är till för att ge tyngd och hålla plastväven på plats medan gummit är till för att ge svikt. Ur miljösynpunkt kan gummigranulatet vara ett miljöproblem. Gummigranulatet tillverkas av återvunnet gummi i form av bildäck eller av nytillverkat gummi. Enligt Kemikalieinspektionens PM 2/06 kan konstgräs som innehåller gummi från återvunna däck medföra lokala miljörisker. Undersökningar har visat att zink och fenoler kan läcka ut från gummigranulaten och om ämnena når intilliggande vattendrag kan de påverka vattenlevande och sedimentlevande organismer.

Enligt Idrottsförvaltningens krav för konstgräs gäller följande: Material i konstgräsplaner ska följa Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark, rapport nr 5976 (KM-känslig markanvändning). Kontroll ska ske via intyg eller analysprotokoll från tillverkare/leverantörer vid upphandling och leverans av material. Detta har Miljöförvaltningen inga synpunkter på. Idrottsförvaltningen ställer också krav på att konstgräs i första hand inte ska innehålla gummi från återvunna däck. De hänvisar till PM 2/06 "Konstgräs ur ett kemikalieperspektiv" från Kemikalieinspektionen där det framgår: "I enlighet med Riksdagens miljömål bör material som innehåller särskilt farliga ämnen inte användas. Det innebär att granulat av återvunnet gummi inte bör användas där nya konstgräsplaner ska anläggas".

Då Hjorthagens IP ligger i anslutning till Norra Djurgårdsstaden bör man enligt Miljöförvaltningen följa Kemikalieinspektionens rekommendation att inte använda granulat av återvunnet gummi. Detta bör också gälla det granulat som används vid påfyllnad i driftskedet.

Miljöförvaltningen är positiv till att idrottsförvaltningen i anbudsförfarandet av entreprenören kommer att kräva en redovisning av miljöplan inklusive miljöstyrning och egenkontroll av material- och produktval. Miljöförvaltningen anser att det är viktigt med en väl fungerande egenkontroll som visar att de krav som följer av miljöbalkens hänsynsregler uppfylls.

I inriktningsbeslutet framgår inte om det kommer att ske uppvärmning av konstgräsytor. Om en uppvärmning blir aktuell är det av stor vikt att den blir så energieffektiv som möjligt och att en förnyelsebar energikälla väljs.

Då idrottsanläggningar upprustas med konstgräs och bra belysning används de mer frekvent än tidigare av idrottsföreningar samt för spontanidrott. Anläggningarna används ofta sent på kvällarna sommartid för spontanidrott, men även som festplatser. En ökad användning av idrottsplatsen kan medföra att närboende blir mer störda av ljus från strålkastare, ljud från idrottsutövare och publik samt ökad biltrafik till och från området. Avdelningen för hälsoskydd på Miljöförvaltningen har i ökad utsträckning, allteftersom

fler konstgräsplaner anlagts fått in klagomål på buller från idrottsanläggningar med konstgräs. En bullerberäkning bör göras som kan ligga till grund för hur läktare, omklädningsrum m.m. placeras på bästa sätt för att t.ex. utgöra ett naturligt bullerskydd gentemot befintliga samt kommande bostäder. Man bör även se över strålkastarnas placering så att ljuset i så liten omfattning som möjligt stör kringboende.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande ”Anläggande av tre konstgräs fotbollsplaner samt byggnation av ny personalbyggnad m.m. på Hjorthagens idrottsplats. Inriktningsbeslut.

Utdrag ur Idrottsnämndens protokoll 2010-06-08